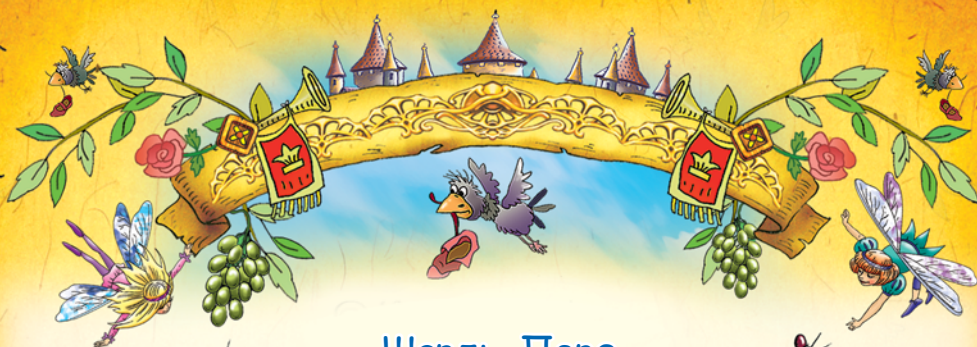

Мароуна країна

Шарль Ттеро

ПАПЯЛУШКА

Памерла ў аднаго чалавека жонка, і засталіся яны з дачкой удваіх. Але неўзабаве ажаніўся ён з жанчынай, злейшай і люцейшай за якую не ведалі ва ўсім наваколлі. Яна мела дзвюх дачок. З самых першых дзён мачыха не ўпадабала падчарку і прымушала яе рабіць самую цяжкую і брудную работу. Нябога мусіла пастаянна паліць камін і чысціць яго, яе рукі і твар заўсёды былі выпаканыя сажай і попелам. Таму мачыха з дочкамі празвалі яе Папялушкай. Дзяўчына зносіла ўсе крыўды і скардзілася бацьку, але ён нічога не мог зрабіць, бо і сам пабойваўся ўладнай жонкі.

Аднойчы на каралеўскі балъ запрасілі багатых і знатных людзей з усяго каралеўства. І сям'я Папялушкі таксама атрымала запрашэнне. Усе пачалі

рыхтавацца на бал. Папялушцы давялося з ранку да вечара шыць, мыць і прасаваць уборы мачыхі і сёстраў.

– Я паеду на бал у чырвонай аксамітнай сукенцы з белымі карункамі, – казалі старэйшая сястра.

– А я, – перапыніла малодшая, – надзену чорную ядвабную сукенку з залатымі кветкамі.

Папялушка падказвала сёстрам, як лепш адзецца, і потым зрабіла ім добрыя прычоскі.

Старэйшая сястра спытала:

– Ну што, Папялушка, хочаш паехаць на бал?

– Ха-ха-ха! – зарагатала малодшая. – Во сме-хата! Папялушка на балі ў сваіх брудных лахманах!

Перад ад’ездам мачыха наказала падчарцы, каб тая прапалола шыпшыннік, намалола кавы, накало-ла дроў, прыбрала ў хаце і памыла бялізну.

Нарэшце бацька залажыў карэту, пацалаваў дач-ку, і яны паехалі ў каралеўскі палац. Папялушка доўга глядзела ім услед і нарэшце расплакалася.

– Чаго ты так плачаш? – пачула дзяўчына ціхі пяшчотны голас. Гэта была яе хросная маці, добрая фея. – Ты, напэўна, хочаш паехаць на бал?

– Так, вельмі хачу! – адказала Папялушка.

– Ну тады ідзі ў сад і прынясі мне гарбуз.
Дзяўчына вярнулася з вялізным гарбузом. Хросная дакранулася гарбуза чароўнай палачкай, і ён на вачах пачаў расці, пакуль не ператварыўся ў карэту. Яшчэ адзін узмах палачкі – і шасцёра мышак сталі шасцёркай цудоўных коней. Фея ўзяла пацука і зрабіла з яго тоўстага фурмана з доўгімі пышнымі чорнымі вусамі. А шэсць зялёных яшчарак сталі слугамі ў шыкоўных ліўрэях.

Пасля гэтага чараўніца сказала хрэсніцы:

– Ну што ж, вось табе карэта, каб ехаць на баль.

– Хіба я магу ехаць туды ў гэтай бруднай, падранай сукенцы?

Чараўніца дакранулася палачкай да Папялушкі, і яе бедныя апранахі ў момант ператварыліся ў раскошны ўбор. Замест атопкаў на нагах дзяўчыны з'явіліся акуратненькія хрустальныя туфлікі. Папялушка села ў карэту, а фея строга-строга накінула ёй вярнуцца дамоў апоўначы.

– Калі ты затрымаешся там хача б на хвіліну, – папярэдзіла яна, – твая карэта ператворыцца ў гарбуз, коні – у мышэй, слугі – у яшчарак, фурман – у тоўстага пацука, а сукенка зноў стане бруднай і падранай, як раней.

Дзяўчына паабяцала хроснай вярнуцца ў час і з'ехала.

У самы разгар імпрэзы каралю далажылі, што на балъ прыбыла невядомая маладая прынцэса. Кароль паслаў прынца сустрэць незнаёмку.

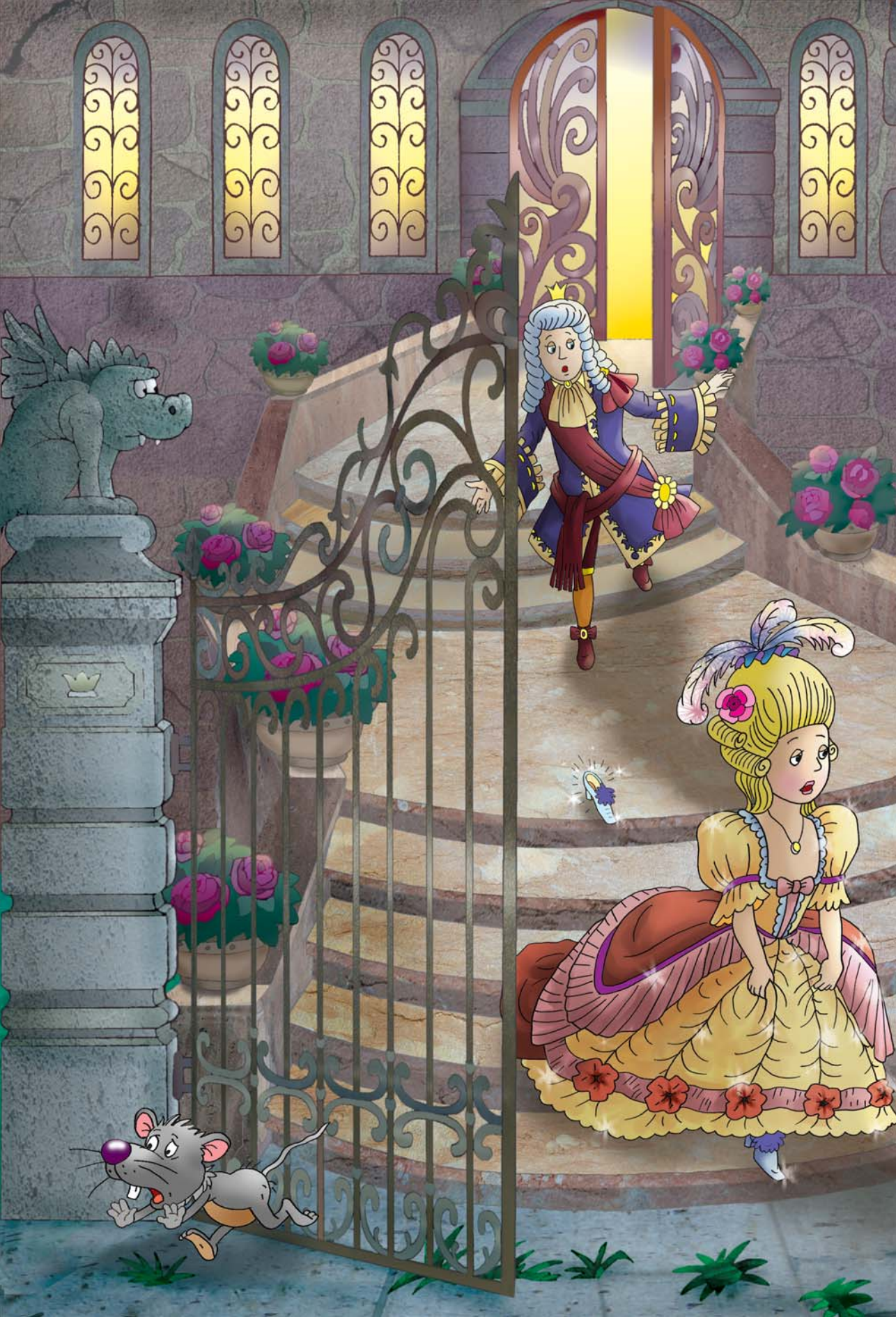
Як толькі Папялушка ўвайшла ў залу, усе павярнулі галовы і абамлелі. Госці перасталі танцаваць, музыкі – граць. Усе глядзелі на невядомую красуню.

Прынц пасадзіў Папялушку за стол побач з сабой, а потым запрасіў на танец. Яна так добра танчыла, што ўсе прыйшлі ў захапленне. Прынц увесь вечар пазіраў выключна на незнаёмку і размаўляў толькі з ёй.

Папялушка падышла да сяцёр з мачыхай, ветліва загаварыла з імі і пачаставала фруктамі, якія паднёс ёй прынц.

Прыгажуня весялілася, забаўлялася, гаманіла з гасцямі і зусім забылася на час. Прынц не пакідаў яе ні на імгненне. Раптам гадзіннік прабіў поўнач. Папялушка спахапілася і паспешалася. Калі яна збягала па сходах, то згубіла хрустальны туплік. Прынц падняў яго і кінуўся наўздагон. Ля брамы ён спытаў вартавых, ці не бачылі яны прынцэсу. Слугі паведамілі, што бачылі толькі дрэнна апранутую дзеўчыну, падоб-

ную, хутчэй, да жабрачкі, чым да прынцэсы. Сумны і задумены, прынц вярнуўся ў палац, прыціскаючы да грудзей хрустальны туфлік.

Папялушка прыбегла дамоў. Ад убрання на ёй застаўся толькі хрустальны туфлік.

Мачыха з сёстрамі вярнуліся дамоў і адразу ж распавялі ёй пра прыгожую незнаёмку, якая прыязджала на балі і ўразіла ўсіх прысутных, асабліва яе ўпадабаў прынц. Але ж апоўначы яна хутка збегла, згубіўшы хрустальны туфлік.

– Прынц падняў туфлік, – казалі сёстры, – і не зводзіў з яго вачэй. Відаць, ён закахаўся ў гэтую красуню.

Так сталася сапраўды. Прынц закахаўся ў незнаёмку. Праз колькі дзён паведамілі, што прынц ажэніцца з дзяўчынай, якой падыдзе хрустальны туфлік. Прыдворныя хадзілі па дамах і здымалі меркі ўсім дзяўчынам запар. Кожная з сяцёр Папялушкі таксама спрабавала насунуць туфлік на сваю нагу, але і адной, і другой ён ледзьве налез на насок.

– А ці можна і мне паспрабаваць? – раптам спытала Папялушка.

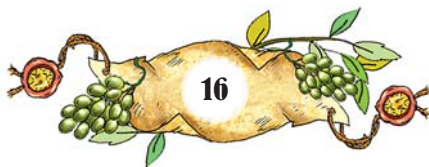
Мачыха з сёстрамі ўзнялі яе на кпіны. Але прыдворны пасадзіў дзяўчыну на крэсла і надзеў туфлік без якой-небудзь цяжкасці. Тут Папялушка выняла з фартушка другі туфлік, з чаго ўсе моцна здзівіліся.

У гэтае ж імгненне з'явілася фея. Яна дакранулася чароўнай палачкай дзявочай сукенкі... і ўсе адразу прызналі ў Папялушцы тую самую красуню-прынцэсу, якая прыезджала на бал.

Сёстры з мачыхай пачалі перапрашаць за ўсе крыўды, якія Папялушцы давялося цярапець. Дзяўчына усё даравала і сказала, што не сярдуе на іх.

Пасля гэтага яе пасадзілі ў карэту і адвезлі ў палац. Наступнага дня прынец і Папялушка зладзілі раскошнае вяшчелле і зажылі пасля таго доўга і шчасліва.

Шарль Теро

КРАСУНЯ, ЯКАЯ СПІЦЬ

Жылі-былі кароль з каралевай. Жылі яны добра, каралеўства працвітала; адно засмучала: не было ў іх дзяцей. І нарэшце каралева нарадзіла дачку.

Шчаслівы бацька справіў баль, на які запрасіў чараўніц з усяго каралеўства, каб яны абдарылі прынцэсу цудоўнымі дарункамі. Шаноўным госцям паставілі сем залатых прыбораў – па колькасці запрошаных. Калі ўсе паселі за стол, з'явілася яшчэ адна чараўніца, на якую ўсе забыліся, бо яна шмат гадоў не пакідала сваёй вежы. Гэта была старая вядзьмарка, вельмі крыўдлівая і помслівая.

Кароль запрасіў яе да стала, але восьмага залатога прыбора ў палацы не знайшлося, і перад вядзьмаркай паставілі срэбны.

Пасля пачастунку чараўніцы пайшлі ў спальню да дзяўчынкі і, схіліўшыся над калыскай, сталі прамаўляць

зычэнні. Адна пажадала прынцэсе прыгажосці, другая – розуму, трэцяя – быць умелай і таленавітай, чацвёртая – добра танчыць, пятая – спяваць як славей, шостая – адмыслова граць на ўсіх музычных інструментах. Потым выйшла старая вядзьмарка і прамовіла:

– Калі прынцэсе споўніцца пятнаццаць гадоў, яна ўколе палец верацяном і памрэ!

Усе прысутныя жахнуліся, калі пачулі такое вусцішнае прадказанне, але сёмая чараўніца, якая не паспела нічога пажадаць, сказала:

– Я не магу цалкам змяніць таго, што прадракла злая чараўніца. Прынцэса ўколе палец, але... не памрэ. Яна засне і будзе спаць сто гадоў, пакуль малады каралевіч не разбудзіць яе сваім пацалункам.

Кароль адразу ж выдаў загад, які забараняў усім жанчынам каралеўства карыстацца верацёнамі. Такім чынам ён думаў засцерагчы дачку ад няшчасця. З цягам часу ўсе забыліся на прадказанне злоснай старой, і жыццё ў палацы пайшло сваім парадкам. Так мінула пятнаццаць гадоў.

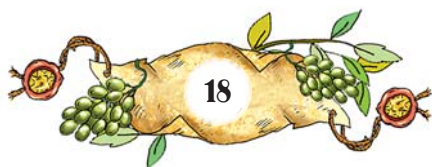
Аднойчы кароль з усёй сям’ёй паехаў у загарадны замак. Прынцэса хадзіла па шматлікіх пакоях і заўважыла лесвіцу, якая вяла на гарышча. Яна ўзабралася па ёй і апынулася ў маленькім пакоі. Там нейкая старая прала пражу, бо нічога не ведала пра забарону караля.

– А што гэта вы такое робіце? – спытала дзяўчына.

– Праду, любенькая, – адказала бабка.

– А дайце і я паспрабую! – папрасіла прынцэса.

Яна працягнула руку па верацяно і ўкалола палец.

У наступнае імгненне дзяўчына ўпала непрытомная, а старая вельмі спалохалася і пачала крычаць ратунку.

З усіх куткоў замка пазбягаліся людзі, яны доўга завіхаліся над прынцэсай, але нічога не дапамагала. Тады кароль успомніў аб прадказанні злой чараўніцы. Несуцешны бацька загадаў аднесці прынцэсу ў найлепшыя палаты і пакласці на ложак з залатой парчы.

Пра няшчасце, што здарылася з каралеўскай сям'ёй, даведалася добрая чараўніца, якая ўратавала прынцэсе жыццё. Яна з'явілася ў замку і прамовіла:

– Магічны сон прынцэсы прадоўжыцца сто гадоў. Каб яна не спалохалася пасля таго, як прачнецца, я ўсыплю ўсіх, хто ёсць у замку. Вы ачуняеце разам з прынцэсай.

Пасля гэтага добрая чараўніца ўзмахнула чароўнай палачкай, і ўсе, хто быў у замку, занурыліся ў глыбокі сон. Паснулі слугі, салдаты, кухары і кухараняты, паснулі коні на стайні, сабакі ў двары і нават агонь у каміне! А вакол замка па загадзе чараўніцы вырас густы лес, каб ніхто не мог патурбаваць прынцэсу падчас сну.

Праз сто гадоў сын караля з суседняга каралеўства паляваў у гэтых мясцінах і заўважыў шпілі вежаў, якія віднеліся з-за лесу. Каралевіч пытаўся ва ўсіх пра схаваны ў гушчары замак, але ніхто нічога не мог прыгадаць.

Нарэшце адзін сівы дзядок сказаў, што чуў пра зачараваную прынцэсу-красуню, якой наканавана спаць да таго часу, пакуль малады каралевіч, якому яна стане жонкай, не разбудзіць дзяўчыну.

Каралевіч, не марудзячы, паскакаў у замак прыгажуні. Калі ён пад'ехаў да лесу, высокія дрэвы і шыпшыннік самі па сабе рассунуліся перад ім. І юнак смела рушыў наперад.

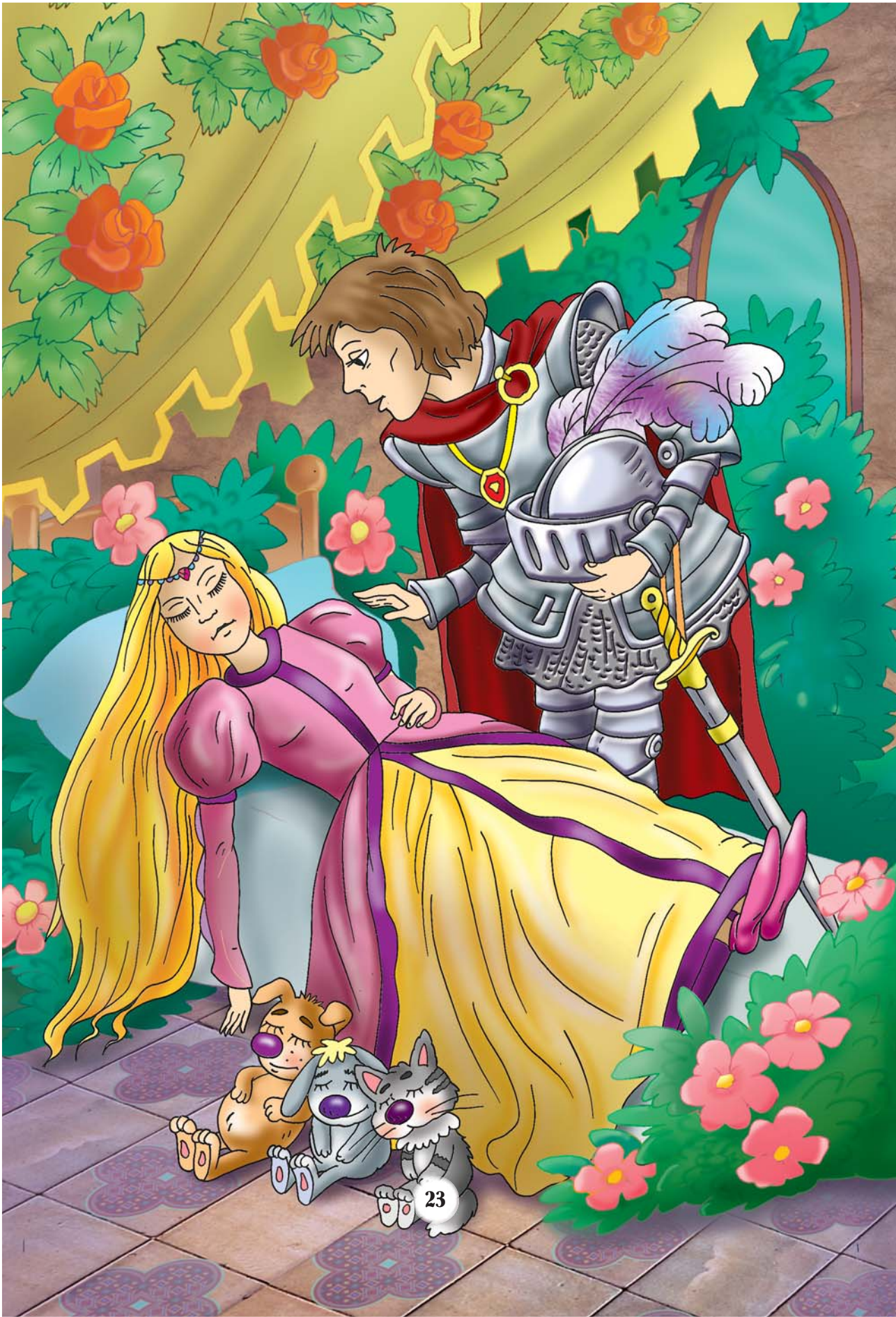
Неўзабаве ён дабраўся да замка і ўвайшоў у першы двор. Паўсюль панавала мёртвая ціша. І людзі, і жывёлы застылі, быццам статуі. Сталы былі накрытыя да шыкоўнага балю, і здавалася, што замак занурыўся ў чароўны сон зусім нядаўна.

Потым каралевіч прамінуў другі двор, выкладзены мармурам, і ўбачыў лесвіцу, якая вяла да дубовых дзвярэй. За дзвярыма стаялі гвардзейцы са шрубёўкамі і храплі на ўсе застаўкі. Яны ахоўвалі ўваход у раскошна абстаўленыя палаты. Тут на ложку, засланым залатой парчой, ляжала прынцэса. Яна была такой прыгожай, што каралевіч не стрымаўся і пацалаваў яе.

Праз імгненне красуня расплюшчыла вочы і прамовіла пяшчотным галасочкам:

– Ах, мой гаспадар, мой каралевіч, як доўга я вас чакала!

Каралевіч, усцешаны словамі прынцэсы, прызнаўся, што пакахаў яе з першага погляду.

– Як добра, што менавіта вы мяне ўратавалі, – сказала прынцэса.

Прадказанне добрай чараўніцы здзейснілася: разам з прынцэсай прачнуліся ўсе, хто быў у замку. Ачунялі людзі і жывёлы, агонь у каміне. На кухні запахла толькі што прыгатаванай смажанінай.

У пакой да прынцэсы ўвайшла прыдворная дама і аб'явіла:

– На стол пададзена!

Прынцэса пад ручку з каралевічам рушыла ў люстраную залу, дзе ўсё было прыгатавана. Слугі падавалі самыя вышуканыя патравы, а музыкі гралі цудоўныя мелодыі.

Наступнага дня зладзілі пышнае вяселле. Каралевіч адвёз прынцэсу ў сваё каралеўства, дзе яны жылі доўга і шчасліва.

ЗМЕСТ

Пераклад: А. Емяльянаў-Шыловіч.

Шарль Перо. ПАПЯЛУШКА.....	3
Шарль Перо. КРАСУНЯ, ЯКАЯ СПІЦЬ	17
Шарль Перо. ЧАРАЎНІЦА.....	25
Ганс Хрысціян Андэрсан. ПЯРСЦЯНАЧКА.....	31
Ганс Хрысціян Андэрсан. БРЫДКАЕ КАЧАНЯ.....	58
Ганс Хрысціян Андэрсан. ДЗІКІЯ ЛЕБЕДЗІ.....	68
Ганс Хрысціян Андэрсан. КУФАР-САМАЛЁТ.....	88
Ганс Хрысціян Андэрсан. КАМІНАР І ПАСТУШКА.....	100
Браты Грым. РУМПЕЛЬШЦІЛЬЦХЕН	109
Браты Грым. ЗАЛАТЫ ГУСАК.....	123
Браты Грым. ХРАБРЫ КРЭЎЧЫК.....	130
Вільгельм Гаўф. МАЛЕНЬКІ МУК.....	148
ЛЯСНЫ ЎЛАДАР (народная)	167
КРУМКАЧЫНЫ КАРОЛЬ (народная).....	175
ХРАБРЫЯ ЗВЯРЫ (народная)	184
ХЛОПЧЫК З БОТ (народная).....	190

Пераклад: М. Адамчык.

Распэ Рудольф Эрых. Бюргер Готфрыд Бюргер ПРЫГОДЫ БАРОНА МЮНХГАЎЗЭНА.....	194
--	-----

УДК821(4)-93-343.4
ББК83.84(4)-445
Ч20

Серыя заснавана ў 2018 годзе
Мастак В. Чайчук
Пераклад з рускай мовы: А. Емяльянаў-Шыловіч,
М. Адамчык

Ч20 **Чароўная краіна** / перакл. з руск. мовы А. Емяльянаў-Шыловіч,
М. Адамчык – Мінск: Харвест, 2018. – 240 с.: іл. – (Серыя «Кніга-
падарунак»).

ISBN 978-985-18-4376-9

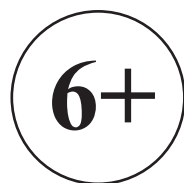
© «Русіч», 2018
© Афармленне. Пераклад.
«Харвест», 2018.

HARVEST

www.harvest.minsk.by

ЕАС

Літаратурна-мастацкае выданне
Серыя «Кніга-падарунак»

ЧАРОЎНАЯ КРАІНА

Для малодшага школьнага ўзросту

Пераклад з рускай мовы: А. Емяльянаў-Шыловіч,
М. Адамчык
Адказная за выпуск: Волкава В.Н.

Падпісана да друку 29.03.2018 г.
Фармат 70х100/16. Папера афсетная. Друк афсетны. Умоў.друк.арк. 8.
Наклад . Замова .

ТАА «Харвест». Пасведчанне аб ДРВВРДВ № 1/17 ад 16.08.2013.
Вул. Скрыганава, д. 4А, адм.пам. 39, 220073, Рэспубліка Беларусь, г. Мінск.
E-mail рэдакцыі: harvest@anitex.by

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Пасведчанне аб ДРВВРДВ № 2/102 от 01.04.2014.
Пр.Незалежнасці, 79, 220013, г. Мінск, Рэспубліка Беларусь.